

Man kan selvsagt diskutere, hvor fremgangsrig IFOR-operationen har været. Virkelig stabil fred har den ikke sikret, både fordi fristen var for kort, og også fordi man bygger på Daytonafalterne, som er præget af en række temmelig dybe selvmodsigelser. Men det sidste kunne næppe undgås, for det hele er baseret på, at alle tre stridende parter skulle være enige om Daytonafalterne og indforstået med IFOR-styrkens opgaver.

Når IFOR kritiseres, glemmer man ofte, at styrken ikke har til opgave at støtte den ene eller anden part, men først og fremmest at overvåge, at de militære sider i en på forhånd indgået fredsaftale respekteres, og at der skabes sikre omgivelser for den politisk-militære indsats, der også er skitseret i Daytonafalterne. Og i hvert fald den militære opgave blev løst.

I tre år hærgede borgerkrigen, og den førte ufattelige rædsler og massakrer med sig. Den omstændighed, at disse rædsler har været bragt til ophør gennem hele det sidste år, er efter min opfattelse et gode, der simpelt hen ikke kan overvurderes. Heroverfor står unægtelig, at en række af de politiske opgaver, parterne har forpligtet sig til, stadig ikke er løst, men med alt det nationalistiske og personlige had, der er opsamlet under borgerkrigen, og som altså desværre i dag er en af verdens realiteter, bliver det svært, og det vil tage tid, kræve smidighed og også en vis indføling.

Ethvert forsøg på at skyde sig igennem, på at kortslutte sig til en løsning vil blot udløse nye katastrofer, men smidighed bliver forvekslet med svaghed og eftergivenhed, hvis der ikke er en stærk faktor, der, som det har været tilfældet det sidste år, kan hindre, at det kommer til fredsbrud undervejs uanset fra hvilken side.

Derfor er det rigtigt at give det nye mandat.

Jørgen Estrup (RV):

Det radikale Venstre bakkede helt og fuldt op om den danske deltagelse i implementeringsstyrken, som startede sit arbejde for næsten et år siden. Vi bakker lige så fuldt og helt op om fortsættelsen af den styrke, der nu er forslag om.

Der kan være grund til, som også hr. Gert Petersen gjorde, at gøre status nu, hvor vi står over for en ny fase. Det er klart, at det militært har været en succes, at forholdene i Jugoslavien i dag er ganske anderledes end for et år siden, og at vi har fået en situation, hvor det er muligt at komme i gang med opbygningen af et civilt samfund, fordi våbnene tier.

Men vi har ikke fået fremskridtene i det tempo og i det omfang, som man kunne ønske vedrørende det civile samfund.

Det er sammenkædningen mellem den militære operation og den civile operation, som er det afgørende for at stabilisere samfundsmaskineriet, den demokratiske institution og hele livet i Bosnien-Hercegovina. Det er den opgave, som ligger for, og som er den egentlige og vanskelige opgave at løfte.

Det er klart, at lokalvalgene til foråret bliver en væsentlig del af det, der skal bringe samfundet i Bosnien-Hercegovina videre og i den forbindelse selvfølgelig genplaceringen af flygtninge og ikke mindst den fri bevægelighed, som skal genskabes i området. Hvis den opgave skal løftes, er det nødvendigt, at der er en fortsat militær tilstedeværelse, og også at denne militære tilstedeværelse er af betydeligt omfang.

De, der hidtil udelukkende har kigget på den fred, der nu militært set er kommet i Bosnien-Hercegovina, har nok en tilbøjelighed til at undervurdere den civile del af det, og det er den del af opgaven, som det nu bliver så vigtigt at få taget ordentligt hul på.

Alle informationer om, hvad der hidtil er sket inden for det danske kontingent, og den måde, det danske kontingent har løftet opgaven på, tyder på, at vi har gjort en ganske udmærket indsats, og jeg synes også, at det er rigtigt, at der i dag lyder en ros til den danske tilstedeværelse. Jeg synes også, at vi med en vis tilfredshed kan konstatere, at det ikke er os, der beder om at få en mindre byrde nu, hvor styrken nedskæres. Tværtimod kan man jo se, at det faktisk er det danske bidrag, der opretholdes uanset det lave niveau for styrken.

På den baggrund synes jeg, man skal konstatere, at styrken får en ny og ikke mindre vanskelig opgave i den kommende periode. Det er ikke nemt at lave konstruktionen mellem det militære og det civile. Det kan også betyde, at opgaven ændrer sig undervejs, og man kan ikke lade være med at bemærke, når man læser beslutningsforslaget, at tidshorizonten for det danske engagement ikke står ganske klart. Sådan må det vel være, men eftersom det er Folketingets ansvar, at vi udsender danske soldater til et fremmed land, så er det også vigtigt, synes jeg, at understrege, at vi har brug for den forståelse med regeringen om, at man i takt med opgavens udvikling melder tilbage, sådan at Folketinget har mulighed for at løfte det ansvar.